

Usmernenie

k aplikácii § 4 ods. 6 zákona č 184/1999 Z. z.
o používaní jazykov národnostných menšín
v znení neskorších predpisov

2019
Bratislava

Usmernenie k aplikácii § 4 ods. 6 zákona č 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov

Vláda SR uznesením č. 10 z 9. januára 2019 k Správe o stave používania jazykov národnostných menšín na území SR za obdobie rokov 2017 – 2018 v bode B.1. uložila vedúcemu Úradu vlády SR a splnomocnencovi vlády SR pre národnostné menšiny zriadiť medzirezortnú pracovnú skupinu **na vypracovanie podkladov k aplikácii § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov** (ďalej aj ako „pracovná skupina“ a „zákon č. 184/1999 Z. z.“).

Zodpovednými za vykonanie predmetného uznesenia sú: vedúci Úradu vlády SR, splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny, podpredseda vlády a minister financií, podpredsedníčka vlády a ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, podpredseda vlády pre investície a informatizáciu, ministerka vnútra, minister práce, sociálnych vecí a rodiny, ministerka zdravotníctva, minister dopravy a výstavby, minister obrany, minister spravodlivosti, splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity.

Splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny v súčinnosti s generálnou tajomníčkou Služobného úradu Úradu vlády SR zriadil Zriaďovacou listinou z 20. júna 2019 medzirezortnú pracovnú skupinu na vypracovanie podkladov k aplikácii § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov. Medzirezortnú pracovnú skupinu tvorili zástupkyne a zástupcovia nominované/í¹:

- vedúcim úradu vlády SR;
- splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny;
- ministerkou vnútra SR za:
 - Sekciu krízového riadenia Ministerstva vnútra SR;
 - Prezídium policajného zboru SR – Odbor dopravnej polície;
 - Hasičský a záchranný zbor SR;
- ministrom dopravy a výstavby SR za:
 - Sekciu výstavby;
 - Slovenskú stavebnú inšpekciu;
- ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny SR;
- generálnym riaditeľom Národného inšpektorátu práce;
- ministerkou zdravotníctva SR za:
 - Úrad verejného zdravotníctva SR;
- ministerkou pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR za:
 - Štátnu veterinárnu a potravinovú správu;
- ministrom životného prostredia SR za:
 - Slovenskú inšpekciu životného prostredia;
- ministrom financií SR za:
 - Finančnú správu SR;
- ústrednou riaditeľkou Slovenskej obchodnej inšpekcie;
- predsedom Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR;

¹ Tam, kde sa v ustanoveniach tohto usmernenia používa označenie osoby v mužskom rode, primerane a podľa vhodnosti sa tým má na mysli aj označenie osoby v ženskom rode.

- predsedom Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb;
- okrem hore uvedených nominantov Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej aj ako „ÚSVNM“) oslovil Štátny úrad pre kontrolu liečiv (ďalej aj ako „ŠUKL“) so žiadosťou o spoluprácu dodatočne v priebehu prípravy podkladov.

V súlade s prijatými Zásadami činnosti predmetnej pracovnej skupiny bolo jej hlavnou úlohou vypracovanie podkladov k aplikácii § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov.

Zasadnutie pracovnej skupiny, ktoré zorganizoval ÚSVNM, sa uskutočnilo 13. augusta 2019. Na tomto stretnutí sa prítomní oboznámili s obsahom úlohy vyplývajúcej z predmetného uznesenia vlády SR, právnym rámcom a aktuálnym stavom implementácie § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. v praxi, ako aj návrhom činnosti pracovnej skupiny. Taktiež boli prijaté závery vrátane plánu nasledovných úloh:

- Vypracovať a zaslať sumár relevantných právnych predpisov vo vymedzených oblastiach,
Termín: 22. 8. 2019, Zodpovedný: ÚSVNM;
- Určiť okruhy informácií, nápisov a oznamov v jednotlivých oblastiach vo vecnej pôsobnosti jednotlivých rezortov týkajúcich sa napr. dopravy, požiarnej ochrany, bezpečnosti práce, zdravotníctva, ochrany spotrebiteľa, ochrany životného prostredia, bezpečnosti potravín a krmív atď.,
Termín 20. 9. 2019, Zodpovední: členovia pracovnej skupiny;
- Vypracovať analýzu právneho stavu v uvedených oblastiach vecne príslušnými rezortmi,
Termín 20. 9. 2019, Zodpovední: členovia pracovnej skupiny;
- Pripraviť návrh opatrení na zabezpečenie aplikačnej praxe zákona,
Termín: 15. 10. 2019, Zodpovední: členovia pracovnej skupiny.

V priebehu druhého polroka 2019 boli ÚSVNM v zmysle prijatých záverov okrem posledného bodu doručené podklady zo strany 15 z celkovo 17 oslovených subjektov. Usmernenie vychádza z dodaných podkladov rezortov. Vzhľadom na skutočnosť, že dodané podklady majú rozdielnu štruktúru, rozsah a mieru podrobnosti, v tomto usmernení sa nachádzajú základné legislatívne rámce a podstatné informácie. Doplňujúce informácie sú v prílohe tohto usmernenia. Usmernenie tiež obsahuje informácie a usmernenia, ktoré v súčinnosti s ÚSVNM vypracovali: Slovenská obchodná inšpekcia, Národný inšpektorát práce, Policajné prezídium SR, Štátny úrad na kontrolu liečiv, Ministerstvo dopravy a výstavby SR a Slovenská stavebná inšpekcia².

Čl. I

Dôvod vydania usmernenia

1. Dôvodom vydania usmernenia je neuspokojivý aktuálny stav implementácie prvej vety § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. v praxi tak ako bol zmapovaný v Správe o používaní jazykov národnostných menšín za obdobie rokov 2017 – 2018. Výsledky mapovania obsiahnuté v tejto správe ukázali, že 74 (83 %) orgánov štátnej správy túto zákonnú povinnosť v sledovanom období neplnili³.

² Dostupné na: <https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/informacie-tykajuce-sa-ohrozenia-zivota-zdravia-bezpecnosti-alebo-majetku-obcanov/> .

³ Dostupné na: https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/data/files/7462_sprava-o-stave-pouzivania-jazykov-narodnostnych-mensin-na-uzemi-slovensk.pdf , s. 71.

2. Vecne príslušným orgánom, ktorý v súlade so zákonom č. 184/1999 Z. z. poskytuje odbornú a metodickú pomoc pri vykonávaní tohto zákona v zmysle § 7a ods. 1 tohto zákona je Úrad vlády SR (ďalej aj ako „ÚV SR“).
3. Zároveň v zmysle štatútu splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny realizuje systémové opatrenia na zlepšenie postavenia národnostných menšín, pripravuje, navrhuje a realizuje v spolupráci s Úradom vlády SR, ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy strednodobé a dlhodobé opatrenia v oblasti zachovania, rozvoja a podpory práv príslušníkov národnostných menšín a v rámci svojej pôsobnosti najmä predkladá návrhy v rámci tvorby legislatívnych a nelegislatívnych opatrení súvisiacich s používaním jazykov národnostných menšín⁴.

Čl. II

Účel vydania usmernenia

1. Účelom vydania usmernenia je:

- zabezpečenie právnej istoty a vymožitelnosti práv občanov patriacich k národnostným menšinám vo vzťahu k prvej vete § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z.,
- vymedzenie povinností povinných subjektov;
- poskytnutie odbornej a metodickej pomoci prostredníctvom súhrnných informácií a odporúčaní s cieľom zabezpečiť jednotnú aplikáciu uvedeného ustanovenia pre:
 - a) orgány verejnej správy (miestne orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, právnické osoby zriadené územnou samosprávou);
 - b) právnické osoby;
 - c) fyzické osoby podnikateľov;
 - d) organizačné zložky bezpečnostných a záchranných zborov.

Čl. III

Vymedzenie povinných subjektov

1. V súlade s uznesením č. 10/2019 sú povinnými subjektmi vo vzťahu k obsahu tohto usmernenia všetky rezorty, ktorým bola uznesením uložená úloha B.1 a B.4. týkajúca sa prijatia opatrení na odstránenie nedostatkov uvedených v prílohe č. 10 Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2017 – 2018 a priebežne vyhodnocovať ich plnenie v rámci svojej pôsobnosti, a to Ministerstvo financií SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo spravodlivosti SR a Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity⁵.

2. Povinnými subjektmi v zmysle § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z., podľa ktorého sa v obci v zmysle § 2 ods. 1 predmetného zákona informácie, nápisy a oznamy týkajúce sa **ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku** občanov SR uvádzajú na miestach **prístupných pre verejnosť** popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny sú:

- a) v súlade s § 7b ods. 1 písmena f): orgány verejnej správy;

⁴ Dostupné na: <https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/statut-splnomocnenca-vlady-sr-pre-narodnostne-mensiny/>.

⁵ Konkrétne organizácie predmetných rezortov sú uvedené v Správe o stave používania jazykov národnostných menšín na území SR za obdobie rokov 2017 – 2018 na s. 61. a v prílohe č. 8.

b) v súlade s § 7b ods. 2 právnické osoby alebo fyzické osoby podnikatelia.

Čl. IV

Informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku v jazyku národnostnej menšiny

1. V súlade s prvou vetou § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. sa v obci, ktorá sa nachádza v nariadení vlády SR č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania SR patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva (ďalej aj ako „nariadenie vlády č. 221/1999 Z. z.“)⁶ uvádzajú informácie, nápisy a oznamy týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. Táto zákonná povinnosť sa týka všetkých orgánov verejnej správy, právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov.
2. Za miesta prístupné pre verejnosť sa považujú verejné priestranstvá a vnútorné priestranstvá budov s možnosťou voľného vstupu pre neobmedzený okruh osôb⁷, a to napríklad: ulice, námestia, budovy orgánov verejnej správy, obchody, reštaurácie, športové ihriská, parky, ako aj verejné priestory v extraviláne takejto obce.
3. Ak vzor informácie týkajúcej sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR vyhotovuje ústredný orgán štátnej správy, tento vyhotoví aj ich ekvivalent v jazykoch národnostných menšín. Ak je vzor takejto informácie ustanovený zákonom alebo podzákonnou právnou normou, tento má obsahovať aj ich ekvivalenty v jednotlivých jazykoch národnostných menšín.
4. Ak vzor takýchto informácií zabezpečuje orgán verejnej správy sám, je zodpovedný aj za prípravu ekvivalentov v jazykoch národnostných menšín. Orgán verejnej správy sa v tejto súvislosti môže obrátiť so žiadosťou o odbornú a metodickú pomoc v zmysle § 7a ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. na Úrad vlády SR.
5. Tieto informácie, nápisy a oznamy musia byť na viditeľnom mieste a majú byť v tej istej veľkosti ako v štátnom jazyku⁸.

Čl. V

Územná a jazyková pôsobnosť

1. Informácie, nápisy a oznamy v súlade s prvou vetou § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. sa uvádzajú v okrem štátneho jazyka v jazykoch národnostných menšín v obci, ktorá sa nachádza v nariadení vlády č. 221/1999 Z. z.;
2. Nariadenie vlády č. 221/1999 Z. z. vymenúva obce, ktoré spĺňajú tieto kritériá vo vzťahu k maďarskej, rómskej, rusínskej, ukrajinskej a nemeckej národnostnej menšine. Informácie,

⁶ Nariadenie vlády SR 534/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva.

⁷ Pozri: Dôvodová správa k zákonu č. 184/1999 Z. z. Osobitná časť K čl.1 bod 7. Dostupné na: <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=352452>.

⁸ Metodické usmernenie k zákonu č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov, Čl. XII Informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku v jazyku národnostnej menšiny, str. 30.

Dostupné na: https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/data/files/7551_metodicke-usmernenie.pdf.

nápisy a oznamy sa teda zvereňujú okrem štátneho jazyka v maďarskom jazyku, v rómskom jazyku, v rusínskom jazyku, v ukrajinskom jazyku a v nemeckom jazyku.

Čl. VI

Pôsobnosť Úradu vlády SR v oblasti používania jazykov národnostných menšín

1. Pôsobnosť Úradu vlády SR v oblasti používania jazykov národnostných menšín je upravená v § 7a zákona č. 184/1999 Z. z. V súlade s ods. 1 tohto paragrafu Úrad vlády SR poskytuje odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy a organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov pri vykonávaní tohto zákona. Orgánom oprávneným vykonávať uvedené kompetencie a povinnosti v mene ÚV SR je generálna tajomníčka Služobného úradu vlády, pričom v zmysle Organizačného poriadku Úradu vlády SR tak koná v spolupráci s úradom splnomocnenca. Stálym poradným orgánom generálnej tajomníčky Služobného úradu je Odborná komisia pre aplikáciu zákona č. 184/1999 Z. z.

2. Úrad vlády SR podľa ods. 2 tohto paragrafu predkladá vláde SR raz za dva roky Správu o stave používania jazykov národnostných menšín na území SR. K správe pred jej predložením zaujme stanovisko Rada vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť. Na účel prípravy správy je podľa ods. 3 tohto paragrafu Úrad vlády SR oprávnený vyžadovať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazykov národnostných menšín v oblasti ich pôsobnosti⁹.

3. Úrad vlády SR podľa § 7b ods. 3 prejednáva správne delikty podľa § 7b ods. 1 a 2. Podľa § 7b ods. 4 ak úrad vlády zistí porušenie povinnosti, ktoré je správnym deliktom podľa odsekov 1 a 2 a ani po písomnom upozornení nedôjde v ním určenej lehote k náprave zistených nedostatkov, môže úrad vlády uložiť pokutu od 50 eur do 2 500 eur. Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

4. Podľa § 7b ods. 1 písmeno f) zákona č. 184/1999 Z. z. sa správneho deliktu na úseku používania jazykov národnostných menšín dopustí orgán verejnej správy, ktorý v obci nachádzajúcej sa v nariadení vlády č. 221/1999 Z. z. nezabezpečí uvedenie informácií, nápisov a oznamov vo svojej pôsobnosti podľa § 4 ods. 6 prvej vety, teda ak ide o informáciu týkajúcu sa ohrozenia života, zdravia, majetku alebo bezpečnosti občanov SR.

5. Podľa § 7b ods. 2 sa správneho deliktu na úseku používania jazykov menšín dopustí právnická osoba alebo fyzická osoba podnikateľ, ktorá neuvedie nápis alebo oznam podľa § 4 ods. 6 aj v jazyku menšiny, ak ide o nápis alebo oznam obsahujúci informáciu týkajúcu sa ohrozenia života, zdravia, majetku alebo bezpečnosti občanov SR.

6. Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní¹⁰. Pri ukladaní pokuty sa prihliadne na závažnosť správneho deliktu, jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na čas trvania a opakovanie protiprávneho konania. Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, kedy sa úrad vlády dozvedel o správnom delikte, najneskôr však do dvoch rokov odo dňa, kedy došlo k jeho spáchaniu. Výnos pokút uložených podľa tohto zákona je príjmom štátneho rozpočtu.

⁹ Predmetné správy sú dostupné na: <https://www.narodnostnemensiny.gov.sk//spravy-a-koncepcne-materialy/>

¹⁰ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Čl. VII Rozsah usmernenia

1. Vzhľadom na to, že zákon č. 184/1999 Z. z. v ustanovení § 4. ods. 6 prvej vety neustanovuje konkrétne typy a druhy informácií, nápisov a oznamov týkajúcich sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR, jednotlivé rezorty vymedzili ich okruh vo svojej pôsobnosti rôznym spôsobom podľa povahy vecí:

- sumár textácií predmetných oznamov v členení podľa oblastí;
- identifikácia oblastí, ktorých sa uvedená povinnosť bezprostredne týka.

2. Informácie uvedené v tomto usmernení boli spracované z podkladov, ktoré v rámci činnosti pracovnej skupiny poskytli nasledujúce orgány štátnej správy:

- za Ministerstvo vnútra SR:
 - Prezídium policajného zboru SR – Odbor dopravnej polície;
 - Hasičský a záchranný zbor SR;
- za Ministerstvo dopravy a výstavby SR:
 - Sekcia výstavby;
 - Slovenská stavebná inšpekcia;
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR;
- Národný inšpektorát práce;
- za Ministerstvo zdravotníctva SR:
 - Úrad verejného zdravotníctva SR;
- Štátny ústav pre kontrolu liečiv,
- Slovenská obchodná inšpekcia;
- Za Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR:
 - Štátna veterinárna a potravinová správa;
- za Ministerstvo životného prostredia SR:
 - Slovenská inšpekcia životného prostredia;
- Slovenská obchodná inšpekcia;
- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR.

3. Niektorí z oslovených členov pracovnej skupiny stanovisko nezaslali alebo zaslali stanoviská, podľa ktorých sa na tieto subjekty táto zákonná povinnosť nevzťahuje¹¹.

4. Na základe zaslaných podkladov od členov pracovnej skupiny bola stanovená štruktúra tohto usmernenia, a to pre nasledovné oblasti informácií, nápisov a oznamov týkajúcich sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR:

a) dopravných značení a dopravných zariadení;

¹¹ Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR vo svojom stanovisku uviedol, že nebola identifikovaná žiadna oblasť informácií, nápisov a oznamov uvedených v § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. a v tomto zmysle nenavrhol žiadne opatrenia alebo odporúčania na zabezpečenie aplikácie uvedeného paragrafu v praxi.

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb vo svojom stanovisku uviedol, že poskytovanie poštových služieb na slovenskom poštovom trhu upravuje zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o poštových službách“). Povinnosť aplikácie § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. nevyplýva z ustanovení zákona o poštových službách a v nadväznosti na uvedené nespadá dohľad nad dodržiavaním tohto ustanovenia do kompetencie Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb v zmysle zákona o poštových službách.

Finančná správa SR, Sekcia krízového riadenia Ministerstva vnútra SR a Sekcia výstavby Ministerstva dopravy a výstavby SR uložené úlohy v zmysle nariadenia a pracovného zasadnutia nespĺnili a teda nie sú zahrnuté v tomto usmernení.

- b) ochrany pred požiarmi;
- c) stavebníctva;
- d) bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci;
- e) verejného zdravotníctva;
- f) poskytovania lekárenskej starostlivosti;
- g) veterinárnej a potravinovej bezpečnosti;
- h) ochrany životného prostredia;
- i) ochrany spotrebiteľa;
- f) ochrany bezpečnosti osobných údajov.

5. Usmernenie neobsahuje vyčerpávajúci súhrn informácií, nápisov a oznamov týkajúcich sa § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z.

Čl. VIII

Aplikácia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z v oblasti dopravných značení a dopravných zariadení

1. V súlade s § 2 ods. 1 písm. j zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov Policajný zbor dohliada na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a spolupôsobí pri jej riadení.

2. Prezídium policajného zboru vydalo a 3. júna 2019 zaslalo Krajským riaditeľstvám Policajného zboru **Usmernenie k používaniu jazykov na dopravnom značení a dopravných zariadeniach.**

3. Usmernenie vychádza z vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 19/2018 Z. z., ktorou bola zmenená a doplnená vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne v § 8 ods. 23, ktorý ustanovuje, že na dopravných značkách a dopravných zariadeniach sa nápisy používajú v štátnom jazyku; v iných jazykoch ich možno používať v súlade s osobitným predpisom a medzinárodnou zmluvou, ktorou je SR viazaná, pričom osobitným predpisom sa rozumie § 2 ods. 1, § 4 ods. 1, 2 a 6 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení zákona č. 204/2011 Z. z.

4. Usmernením Prezídium policajného zboru upovedomilo Krajské riaditeľstvá Policajného zboru o skutočnosti, že je nevyhnutné dôsledne dodržiavať vyššie uvedené ustanovenia pri plnení úloh na úseku dopravného inžinierstva pri posudzovaní a odsúhlasovaní dopravného značenia a dopravných zariadení.

5. V zmysle predmetného usmernenia Prezídium Policajného zboru požiadalo Krajské riaditeľstvá Policajného zboru, aby upozornili spracovateľov resp. predkladateľov dokumentácií dopravného značenia a dopravných zariadení a príslušné cestné správne orgány na potrebu dôsledne dodržiavať ustanovenia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. Význam textu alebo nápisu na dopravnom značení a dopravných zariadeniach v jazyku národnostnej menšiny musí spĺňať kontextový rámec vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov¹².

6. Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií Ministerstva dopravy a výstavby SR (ďalej aj ako „MDV SR“) vydala pre okresné úrady *Usmernenie k používaniu jazyku*

¹² Dostupné na <https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/dopravne-znacky-v-mensinovyach-jazykoch/>.

*národnostných menšín na dopravných značkách a dopravných zariadeniach.*¹³ MDV SR ako ústredný orgán štátnej správy pre pozemné komunikácie podľa § 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 575/2001 o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov týmto usmernením požiadalo vedúcich odborov cestnej dopravy a pozemných komunikácií na okresných úradoch, aby pri výkone agendy v súvislosti s určovaním použitia dopravných značiek a dopravných zariadení v obciach podľa nariadenia vlády č. 221/1999 Z. z., postupovali v zmysle § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. a vyhlášky č. 9/2009 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Čl. IX

Aplikácia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z v oblasti ochrany pred požiarmi

1. Hasičský a záchranný zbor v súlade s §3 ods. 1 a 3 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore plní úlohy štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi, vykonáva štátny požiarny dozor, plní úlohy pri zdolávaní požiarov, pri poskytovaní pomoci a vykonávaní záchranných prác pri haváriách, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach a pri ochrane životného prostredia, poskytuje pomoc pri ohrození života a zdravia fyzických osôb, majetku právnických osôb a fyzických osôb, vykonáva záchranné práce pri núdzovom odstraňovaní stavieb a ľadových bariér, zabezpečuje jednotné uplatňovanie technických požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti, posudzovania zhody a vykonávanie dohľadu nad výrobkami, plní úlohy v oblasti výchovy, vzdelávania a odbornej prípravy na úseku ochrany pred požiarmi a v oblasti preventívno-výchovného pôsobenia, plní úlohy na úseku materiálneho vybavenia a technického zabezpečenia súvisiace s vykonávaním činností zboru. Hasičský a záchranný zbor sa podieľa na plnení úloh pri poskytovaní predlekárskej pomoci a na odsune ranených a chorých najmä pri požiaroch, haváriách, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, na zabezpečovaní núdzového zásobovania a núdzového ubytovania obyvateľstva a na poskytovaní humanitárnej pomoci, na likvidácii ohnísk nákaz zvierat, aj na plnení úloh integrovaného záchranného systému, civilnej ochrany, pri príprave na obranu štátu a úloh súvisiacich s mobilizačnými prípravami, na plnení úloh vedecko-technického rozvoja na úseku ochrany pred požiarmi. Pri plnení svojich úloh Hasičský a záchranný zbor spolupracuje so štátnymi orgánmi, s orgánmi samosprávy, právnickými osobami, občianskymi združeniami a s fyzickými osobami.

2. Povinnosti na úseku ochrany pred požiarmi ustanovuje druhá časť zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v § 4 – 15, ktorá ustanovuje povinnosti právnických osôb, fyzických osôb – podnikateľov, fyzických osôb a obcí. Vo vzťahu k § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. sú relevantné najmä tieto ustanovenia:

- V súlade s § 4 je právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ na účely predchádzania vzniku požiarov povinná podľa písm. c) **určovať miesta** so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a **označovať ich príslušnými príkazmi, zákazmi a pokynmi.**

- V súlade s § 5 právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ na účely zabezpečenia podmienok na účinné zdolávanie požiarov je povinná podľa písm. b) **označovať a udržiavať trvale voľné únikové cesty, únikové východy a zásahové cesty, nástupné plochy a prístup k nim, ako aj prístup** k uzáverom rozvodných zariadení elektrickej energie, plynu, vody a k požiarnym zariadeniam.

¹³ Dostupné na

https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/data/files/7732_usmernenie_ou_pouzivanie_jazyka_narod_mensin_082_019.pdf.

- V súlade § 6b ods. 1 vlastník lesa, **správca alebo obhospodarovateľ** lesa na účely predchádzania vzniku požiaru lesa je povinný podľa písm. a) **zabezpečiť ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa** mimo zabezpečených ohnísk¹⁴.

3. Z pohľadu aplikácie § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. Hasičský a záchranný zbor SR identifikoval ako relevantných osem vyhlášok Ministerstva vnútra SR (ďalej aj ako „MV SR“), pričom vyseletoval tie ustanovenia, ktoré majú bezprostredný súvis s aplikáciou uvedeného ustanovenia zákona č. 184/1999 Z. z. Prehľad týchto ustanovení je v tabuľkách č. 1 až 8.

Tabuľka č. 1 Vybrané ustanovenia vyhlášky MV SR 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii

Časť právneho predpisu	Znenie relevantných ustanovení
Prvý oddiel Podrobnosti o úlohách právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, § 9 ods. 2	Pre miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ vypracúva požiarny poriadok pracoviska , zriaďuje protipožiarnu hliadku pracoviska a označuje ich príslušnými symbolmi, zákazmi a pokynmi v súlade s osobitným predpisom.
Prvý oddiel Podrobnosti o úlohách právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, § 15 ods. 3	Ohlasovňa požiarov sa umiestňuje v objekte alebo v priestore, v ktorom je zabezpečená nepretržitá služba najmenej počas prevádzky; označuje sa viditeľne nápisom OHLASOVŇA POŽIAROV.
Prvý oddiel Podrobnosti o úlohách právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, § 18 ods. 5	Aktuálny a čitateľný zoznam členov protipožiarnej hliadky pracoviska s určením ich úloh tvorí súčasť požiarneho poriadku pracoviska a umiestňuje sa na pracovisku na viditeľnom mieste.
Prvý oddiel Podrobnosti o úlohách právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, § 19 ods. 5	Členovia protipožiarnej asistenčnej hliadky zriadenej pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb, sú označení na viditeľnej časti odevu nápisom PROTIPOŽIARNA HLIADKA.
Prvý oddiel Podrobnosti o úlohách právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, § 24 ods. 1 písm. b)	požiarny poriadok pracoviska
Prvý oddiel Podrobnosti o úlohách právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, § 24 ods. 1 písm. c)	požiarne poplachové smernice
Prvý oddiel Podrobnosti o úlohách právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, § 24 ods. 1 písm. d)	požiarny evakuačný plán
Prvý oddiel Podrobnosti o úlohách právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, § 37 ods. 1, 2, 3 4	Požiarny poriadok obce

Tabuľka č. 2 Vyhláška MV SR 719/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú vlastnosti, podmienky prevádzkovania a zabezpečenie pravidelnej kontroly prenosných hasiacich prístrojov a pojazdných hasiacich prístrojov

Časť právneho predpisu	Znenie relevantných ustanovení
§ 15 ods. 1	Na prenosnom hasiacom prístroji vodnom, prenosnom hasiacom prístroji penovom, prenosnom hasiacom prístroji práškovom, prenosnom hasiacom prístroji CO ₂ , prenosnom hasiacom prístroji halónovom a na pojazdnom

¹⁴ Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/314/20180901> .

	<p>hasiacom prístroji vodnom na ručnom vozíku, pojazdnom hasiacom prístroji vodnom s prísadami na ručnom vozíku, pojazdnom hasiacom prístroji penovom na ručnom vozíku a pojazdnom hasiacom prístroji práškovom na ručnom vozíku sa uvádza popisné označenie s týmito údajmi:</p> <p>a) slová HASIACI PRÍSTROJ,</p> <p>b) druh hasiacej látky a jej menovité množstvo,</p> <p>c) údaj o skúšobných modeloch tried požiarov,</p> <p>d) návod na obsluhu s piktogramami objasňujúcimi potrebné úkony,</p> <p>e) piktogram znázorňujúci triedy požiarov, na ktoré možno hasiaci prístroj použiť,</p> <p>f) upozornenie na prípadné obmedzenia alebo nebezpečenstvo pri používaní hasiaceho prístroja, najmä na toxicitu alebo úraz elektrickým prúdom,</p> <p>g) poučenie o potrebe opakovaného naplnenia po každom použití,</p> <p>h) poučenie o potrebe pravidelnej kontroly,</p> <p>i) poučenie o potrebe používania náhradných súčastí, ktoré sú v súlade so schváleným typom hasiaceho prístroja,</p> <p>j) údaje o hasiacej látke, prímiesiach, prímiesiach obsahujúcich vodu a o ich množstve vyjadrené v percentách,</p> <p>k) údaje o výtlačnom plyne (ak sa používa),</p> <p>l) čísla alebo označenia schvaľovacích dokumentov,</p> <p>m) typové označenie výrobku,</p> <p>n) teplotné obmedzenia,</p> <p>o) upozornenie o možnosti zamrznutia,</p> <p>p) odkazy na slovenské technické normy,</p> <p>r) meno a adresa výrobcu hasiaceho prístroja alebo jeho dodávateľa.</p>
§ 15 ods. 2	<p>Na pojazdnom hasiacom prístroji CO₂ sa uvádza popisné označenie s týmito údajmi:</p> <p>a) slová HASIACI PRÍSTROJ,</p> <p>b) čísla alebo označenia schvaľovacích dokumentov,</p> <p>c) typové označenie výrobku,</p> <p>d) meno a adresa výrobcu hasiaceho prístroja alebo jeho dodávateľa,</p> <p>e) piktogram znázorňujúci triedy požiarov, na ktoré možno hasiaci prístroj použiť,</p> <p>f) návod na obsluhu s piktogramami objasňujúcimi potrebné úkony,</p> <p>g) teplotné obmedzenia,</p> <p>h) poučenie o potrebe pravidelnej kontroly.</p>

Tabuľka č. 2 Vyhláška MV SR 726/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú vlastnosti elektrickej požiarnej signalizácie, podmienky jej prevádzkovania a zabezpečenia jej pravidelnej kontroly

Časť právneho predpisu	Znenie relevantných ustanovení
§ 12 ods. 9	Vonkajší povrch tlačidlového hlásiča sa vyhotovuje v červenej farbe okrem nápisu HLÁSIČ POŽIARU , ktorý je napísaný bielou farbou.

Tabuľka č. 4 Vyhláška MV SR 169/2006 Z. z. o konkrétnych vlastnostiach stabilného hasiaceho zariadenia a polostabilného hasiaceho zariadenia a o podmienkach ich prevádzkovania a zabezpečenia ich pravidelnej kontroly

Časť právneho predpisu	Znenie relevantných ustanovení
§ 6 ods. 3	V chránenom priestore, v ktorom je inštalované stabilné hasiace zariadenie s objemovým hasením, alebo v ktorom je inštalované stabilné hasiace zariadenie, ktoré môže vytvoriť koncentráciu ohrozujúcu zdravie osôb, musí byť na vnútornej strane aj vonkajšej strane každých dverí chráneného priestoru umiestnené výstražné označenie . Toto označenie obsahuje upozornenie, že v prípade poplachu alebo vypúšťania hasiacej látky majú osoby ihneď opustiť daný priestor a nevstupovať do tohto priestoru skôr, kým sa dokonale nevyvetrá, napríklad nápisom PO ZAZNENÍ SIGNÁLU ČINNOSTI STABILNÉHO HASIACEHO ZARIADENIA OKAMŽITE OPUSTITE PRIESTOR alebo DO PRIESTORU VSTUPUJTE AŽ PO DOKONALOM VYVETRANÍ .
§ 6 ods. 4	Chránený priestor, v ktorom je stabilné hasiace zariadenie ovládané len ručným spúšťaním, musí byť označený nápisom, napríklad PRIESTOR CHRÁNENÝ STABILNÝM HASIACIM ZARIADENÍM S RUČNÝM SPÚŠŤANÍM .

Tabuľka č. 5 Vyhláška MV SR č. 124/2000 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady požiarnej bezpečnosti pri činnostiach s horľavými plynmi a horenie podporujúcimi plynmi

Časť právneho predpisu	Znenie relevantných ustanovení
§ 16 ods. 4	Vo vzdialenosti najmenej 5 m od otvoreného skladu horľavých plynov alebo horenie podporujúcich plynov sa zakazuje fajčiť a manipulovať s otvoreným ohňom. Zákaz sa označuje dobre viditeľnou tabuľkou so značkou a s nápisom ZÁKAZ FAJČENIA A VSTUPU S OTVORENÝM OHŇOM .

Tabuľka č. 6 Vyhláška MV SR č. 96/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov

Časť právneho predpisu	Znenie relevantných ustanovení
§ 7 Označovanie, ods. 1	Nadzemná nádrž a prepravný obal, v ktorých sú horľavé kvapaliny, sa označujú nápisom HORĽAVÁ KVAPALINA s uvedením triedy nebezpečnosti horľavej kvapaliny. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nevyčistenú nadzemnú nádrž, kontajner a prepravný obal, v ktorých sa nachádzali horľavé kvapaliny.
§ 7 Označovanie, ods. 2	Odsek 1 sa nevzťahuje na nadzemnú nádrž a prepravný obal s horľavými kvapalinami I. triedy nebezpečnosti alebo s horľavými kvapalinami II. triedy nebezpečnosti, ktoré sú označené grafickým symbolom podľa osobitného predpisu.
§ 7 Označovanie, ods. 3	Podzemná nádrž a nadzemná nádrž zapustené po ich horný okraj do terénu sa viditeľne označia tabuľkou s nápisom HORĽAVÁ KVAPALINA s uvedením triedy nebezpečnosti horľavej kvapaliny.
§ 30 Prevádzkovo-technické podmienky skladovania a ukladania horľavých kvapalín, ods. 2	Prázdny prepravný obal sa musí skladovať oddelene od plného prepravného obalu a miesto jeho skladovania musí byť označené nápisom PRÁZDNE OBALY .
§ 30 Prevádzkovo-technické podmienky skladovania a ukladania horľavých kvapalín, ods. 12	Do vzdialenosti v okruhu 5 m od šachty podzemnej nádrže a od dvojplášťovej nádrže je zakázané manipulovať s otvoreným ohňom. Zákaz musí byť viditeľne označený tabuľkou so značkou a s nápisom ZÁKAZ FAJČENIA A VSTUPU S OTVORENÝM OHŇOM .

Tabuľka č. 7 Vyhláška MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov

Časť právneho predpisu	Znenie relevantných ustanovení
§ 13 Označovanie a návod na použitie hadicových zariadení, ods. 4	Hadicové zariadenia musia byť vybavené návodom na použitie, ktorý je pripevnený na navijaku, skrini alebo v ich blízkosti.

Tabuľka č. 8 Vyhláška MV SR č. 258/2007 Z. z. o požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri skladovaní, ukladaní a pri manipulácii s tuhými horľavými látkami

Časť právneho predpisu	Znenie relevantných ustanovení
§ 21 ods. 2	Otvorený sklad dreva musí byť zabezpečený proti vstupu nepovolaných osôb a viditeľne označený zákazovými značkami ZÁKAZ FAJČENIA A POUŽÍVANIA OTVORENÉHO OHŇA a NEPOVOLANÝM VSTUP ZAKÁZANÝ (podľa vyššie citovaného Nariadenia vlády SR č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.) a nápismi ZÁKAZ FAJČENIA A POUŽÍVANIA OTVORENÉHO OHŇA a ZÁKAZ VSTUPU NEPOVOLANÝM OSOBÁM ; veľkosť písma nápisov je najmenej 50 mm. Zákazové značky sa umiestňujú pred vstupom do otvoreného skladu dreva a podľa potreby aj na vhodných miestach v sklade.

Čl. X

Aplikácia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. v oblasti stavebníctva

1. Sekcia výstavby Ministerstva dopravy a výstavby SR plní v súlade s Organizačným poriadkom MDV SR najmä úlohy spojené s tvorbou legislatívy, metodiky, programov a reguláciou v oblasti stavebníctva, štátnej stavebnej správy a územného plánovania.
2. Odbor štátnej stavebnej správy Sekcie výstavby MDV SR, ktorý zabezpečuje metodické usmerňovanie v oblasti stavebníctva, vydal a zverejnil Metodické usmernenie k aplikácii § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. ktorým usmerňuje všetky povinné subjekty, ako sú stavebníci a vlastníci stavieb na povinnosť uvádzať na miestach prístupných pre verejnosť informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. Táto povinnosť sa týka aj informácií o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci na miestach prístupných pre verejnosť¹⁵.
3. V oblasti stavebníctva zverejnila Slovenská stavebná inšpekcia (ďalej aj ako „SSI“) *Informáciu o povinnostiach v oblasti používania jazykov národnostných menšín súvisiacich so stavebnou činnosťou*, v ktorej upozorňuje povinné subjekty na ich povinnosti uvádzať na miestach prístupných pre verejnosť informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny¹⁶.
4. Slovenská stavebná inšpekcia je osobitným orgánom štátnej stavebnej správy, prostredníctvom ktorého vykonáva MDV SR hlavný štátny stavebný dohľad. Hlavným poslaním SSI v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a súvisiacich predpisov je vykonávanie dohľadu nad dodržiavaním stavebného zákona s cieľom chrániť verejné aj súkromné záujmy všetkých účastníkov výstavby, najmä predchádzať škodám preventívnym a výchovným pôsobením, nariadovaním nápravy zistených nedostatkov, ich postupovaním stavebným úradom na ďalšie konanie a pravidelným poskytovaním informácií a štatistických prehľadov MDV SR.

Čl. XI

Aplikácia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

1. V oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci plní úlohy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pri tvorbe a uskutočňovaní štátnej politiky Odbor ochrany práce. Orgánom štátnej správy v oblasti inšpekcie práce, ktorý v súlade s § 2 ods. 1 písm. a) bod 3 vykonáva dozor nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, je Národný inšpektorát práce (ďalej len „NIP“).
2. NIP v súčinnosti s ÚSVNM zverejnil na svojom webovom sídle¹⁷ informáciu o tom, že na bezpečnostných značeniach, ktoré informujú o ohrození života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR, ku ktorému môže dôjsť na miestach prístupných pre verejnosť, je potrebné v obciach podľa § 2 ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. uvádzať znenie textovej časti popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostných menšín. Taktiež Inšpektorát práce

¹⁵ Dostupné na <https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/informacie-tykajuce-sa-ohrozenia-zivota-zdravia-bezpecnosti-alebo-majetku-obcanov/>.

¹⁶ Dostupné na <https://www.ssiri.sk/www-ssi-sk/0/0/2/79>.

¹⁷ Dostupné na: <https://www.ip.gov.sk/pouzitie-jazykov-mensin-na-bezpecnostnych-oznaceniach/>.

v Bratislave zverejnil na svojom webovom sídle v rubrike Otázky a odpovede informáciu o povinnostiach v oblasti používania jazykov národnostných menšín súvisiace s oblasťou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci¹⁸.

3. Zástupcovia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a NIP pôsobiaci v pracovnej skupine zaslali podklady k aplikácii § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Na základe týchto podkladov možno ako relevantné identifikovať nasledujúce oblasti informácií, nápisov a oznamov:

- bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci – bezpečnosť stavieb, pracovných priestorov, pracovných prostriedkov a pracovných postupov;
- minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na pracovisko;
- minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky pri používaní pracovných prostriedkov;
- minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na stavenisko a pri stavebných prácach;
- minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky pri lesných prácach;
- technické požiadavky na výstavbu.

4. Právny rámec danej oblasti tvorí:

A. § 39 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, podľa ktorého Právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sú predpisy na ochranu života a predpisy na ochranu zdravia, hygienické a protiepidemické predpisy, technické predpisy, technické normy, dopravné predpisy, predpisy požiarnej ochrany a predpisy o manipulácii s horľavinami, výbušninami, zbraňami, rádioaktívnymi látkami, jedmi a inými látkami škodlivými zdraviu, ak upravujú otázky týkajúce sa ochrany života a zdravia.

B. Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 124/2006 Z. z.“) upravuje povinnosť zamestnávateľov používať bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci nasledovne:

§ 13 Bezpečnosť stavieb, pracovných priestorov, pracovných prostriedkov a pracovných postupov

(6) Zamestnávateľ je povinný zreteľne označovať pracoviská a zariadenia, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť zdravie zamestnanca, a používať bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci podľa osobitného predpisu¹⁹.

(7) Odseky 1 až 6 sa vzťahujú aj na spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu v bytovom dome a na nebytové priestory s výnimkou bytov a rodinných domov v osobnom vlastníctve; úlohy zamestnávateľa plní spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo správca spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, nebytových priestorov a príslušenstva, ktoré sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

¹⁸ Dostupné na: <https://www.ip.gov.sk/faq/?ip=ba>.

¹⁹ Osobitným predpisom sa rozumie Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci, ktoré v § 2 ods. 1 ustanovuje, že zamestnávateľ je povinný zaistiť bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci na pracovisku a v jeho priestoroch v súlade s týmto nariadením vlády, ak sa nebezpečenstvo nedá odstrániť alebo dostatočne znížiť prostriedkami kolektívnej ochrany alebo opatreniami, metódami alebo postupmi používanými pri organizácii práce; zamestnávateľ pritom zohľadní výsledky posudzovania rizika. Zamestnávateľ je povinný presvedčiť sa o prítomnosti takého označenia.

- C. V zmysle Smernice rady 92/58/EHS o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci pre používanie bezpečnostných a zdravotných označení vo všeobecnosti platí, že používanie normalizovaných značiek pri práci znižuje nebezpečenstvo, ktoré môže vyplývať z jazykových a kultúrnych rozdielov medzi pracovníkmi.
- D. Slovenské technické normy: STN EN ISO 7010: 2013 – používanie normalizovaných bezpečnostných nápisov nenahrádza vlastné pracovné metódy, inštrukcie a prípravu na prevenciu úrazov alebo ich hodnotenie, pričom vzdelávanie je základnou súčasťou každého systému, ktorý poskytuje bezpečnostné informácie. Podľa uvedenej STN sú bezpečnostné značky určené na použitie na miestach, kde ľuďom hrozí riziko. Môžu byť použité primerane v ochrannom opise na pracoviskách a verejných priestranstvách, v bezpečnostných príručkách a nápisoch, pri označovaní výrobkov a v únikových a evakuačných plánoch. Pri viacerých označeniach je uvedené:
- „doplnkový štítok sa musí použiť na zvýšenie pochopenia okrem prípadu, keď je bezpečnostná značka doplnená manuálom, inštrukciami alebo tréningom“;
 - „táto značka sa nemôže používať samostatne, požaduje sa doplnkový textový štítok o činnosti, ktorá sa má uskutočniť“;
 - „doplnkový textový štítok sa musí použiť na zvýšenie pochopenia okrem prípadu, keď je bezpečnostná značka doplnená manuálom, inštrukciami alebo tréningom“;
 - „na zvýšenie pochopenia sa môže použiť doplnkový textový štítok. Ak je bezpečnostná značka doplnená manuálom, inštrukciami alebo tréningom, štítok sa nepožaduje“²⁰.
- E. V súlade s Nariadením vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko v platnom znení (ďalej NV SR č. 391/2006 Z. z.) sú bezpečnostné a zdravotné označenia, s ktorými môže prísť verejnosť do styku na pracoviskách a staveniskách alebo v ich okolí, najmä:
- označenie únikových ciest a východov: čl. 4.5 prílohy č. 1 NV SR č. 391/2006 Z. z., v nadväznosti na článok 3.4 prílohy č. 2 NV SR č. 387/2006 Z. z.;
 - označenie použité na prostriedkoch pre zisťovanie a hasenie požiaru: čl. 5 prílohy č. 1 NV SR č. 391/2006 Z. z., v nadväznosti na čl. 3.5 prílohy č. 2 NV SR č. 387/2006 Z. z.;
 - označenie dverí určených pre chodcov v blízkosti brán používaných dopravnými prostriedkami: čl. 11.8 prílohy č. 1 NV SR č. 391/2006 Z. z.;
 - označenie dopravných komunikácií za účelom ochrany osôb: čl. 12.4 prílohy č. 1 NV SR č. 391/2006 Z. z., v nadväznosti na čl. 2 prílohy č. 5 NV SR č. 387/2006 Z. z.;
 - označenie miestnosti na poskytnutie prvej pomoci: čl. 19.2 prílohy č. 1 NV SR č. 391/2006 Z. z., v nadväznosti na čl. 3.4 prílohy č. 2 NV SR č. 387/2006 Z. z.
- F. V súlade s Nariadením vlády SR č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov:
- pracovný prostriedok musí byť vybavený bezpečnostným a zdravotným označením, napríklad výstražnou značkou alebo svetelným označením na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnanca pri práci: článok 2.15 prílohy č. 1.

²⁰ V súvislosti s uvedenou STN pripájame stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR: „Podľa § 3 ods. 10 zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii je však dodržiavanie slovenskej technickej normy alebo technickej normalizačnej informácie dobrovoľné. Rovnako aj v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 o európskej normalizácii sa norma definuje ako technická špecifikácia prijatá uznaným normalizačným orgánom, s ktorou súlad nie je povinný. Vzhľadom na uvedené nie je možné považovať slovenské technické normy za všeobecne záväzné právne predpisy.“

- G. V súlade s Nariadením vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko:
- označenie obvodu, okolia a vstupov na stavenisko: článok 18.1 časť A. prílohy č. 3 NV v nadväznosti na článok 1.8 prílohy č. 1 vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností (ďalej len „vyhláška č. 147/2013 Z. z.“) ustanovuje, že okolie a obvod staveniska **musia byť označené** a usporiadané tak, aby boli jasne viditeľné a identifikovateľné;
 - značenie podjazdov so svetlou výškou menšou ako 4,3 m: článok 2.2 prílohy č. 1 vyhlášky č. 147/2013 Z. z. ustanovuje, že takéto podjazdy **musia byť označené** rovnako ako na verejných komunikáciách;
 - značenie podchodov so svetlou výškou menšou ako 2,1 m: článok 2.4 prílohy č. 1 vyhlášky č. 147/2013 Z. z. ustanovuje, že podchody musia byť vysoké najmenej 2,1 m, výnimočne možno túto výšku znížiť na 1,8 m, ak sa vykonávajú potrebné bezpečnostné opatrenia a podchod je **označený** bezpečnostným a zdravotným označením;
 - značenie prekážok na dopravných komunikáciách ovplyvňujúcich bezpečný prejazd, zákaz vjazdu a koniec cesty: článok 2.5 prílohy č. 1 vyhlášky č. 147/2013 Z. z. ustanovuje, že prekážky na dopravných komunikáciách ovplyvňujúce bezpečný prejazd, ako aj zákaz vjazdu a koniec cesty, sa **musia označiť** bezpečnostným a zdravotným označením;
 - značenie skládky a skladiska: článok 5.2 prílohy č. 1 vyhlášky č. 147/2013 Z. z. ustanovuje, že skládka a skladisko sa **musia označiť** značkou „**Nepovolaným vstup zakázaný**“;
 - značenie výkopu priliehajúceho k verejnej komunikácii/zasahujúceho do verejnej komunikácie: článok 3.3 prílohy č. 2 vyhlášky č. 147/2013 Z. z. ustanovuje, že výkop priliehajúci k verejnej komunikácii alebo zasahujúci do nej **musí byť označený** výstražnou značkou;
 - značenie vstupov, výstupov, zostupov a vjazdov do priestorov búraných objektov a na jednotlivé pracoviská: článok 2.3 prílohy č. 7 vyhlášky č. 147/2013 Z. z. ustanovuje, že vstupy, výstupy, zostupy a vjazdy do priestorov búraných objektov a na jednotlivé pracoviská sa musia zabezpečiť od začiatku prác až do ich skončenia a **viditeľne označiť**.
- H. Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len „vyhláška č. 532/2002 Z. z.“):
- značenie hlavného uzáveru vnútorného vodovodu: § 35 ods. 3 vyhl. č. 532/2002 Z. z. ustanovuje, že hlavný uzáver vnútorného vodovodu sa osadzuje pred vodomer; musí byť prístupný a jeho umiestnenie musí byť viditeľné a **trvalo označené**;
 - značenie hlavného vypínača elektrickej energie: § 37 ods. 5 vyhl. č. 532/2002 Z. z. ustanovuje, že každá stavba musí mať trvalo prístupný a **viditeľne označený** hlavný vypínač elektrickej energie;
 - značenie hlavného uzáveru potrubia rozvodu plynu: § 39 ods. 4 vyhl. č. 532/2002 Z. z. okrem iného ustanovuje, že na začiatku odberného plynového zariadenia sa musí nainštalovaný hlavný uzáver umiestniť na trvalo prístupnom a vetrateľnom mieste a **musí sa viditeľne trvalo označiť**;
 - značenie únikovej cesty a zhromažďovacieho priestoru: § 54 ods. 12 vyhlášky

č. 532/2002 Z. z. okrem iného ustanovuje, že smer úniku musí byť zreteľne označený všade tam, kde východy na voľné priestranstvo nie sú priamo viditeľné.

- I. V zmysle vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 46/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri lesnej práci a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností a na obsluhu niektorých technických zariadení (ďalej len „vyhláška č. 46/2010 Z. z.“):
- ťažba dreva v blízkosti turistických chodníkov, pozemných komunikácií, železničných tratí a verejných priestranstiev, na ktoré nie je vylúčený prístup cudzích osôb: článok 5.6 prílohy č. 2 vyhlášky č. 46/2010 Z. z. okrem iného ustanovuje že pri ťažbe dreva v blízkosti turistických chodníkov, pozemných komunikácií, železničných tratí a verejných priestranstiev, na ktoré nie je vylúčený prístup cudzích osôb, sa priestor prednostne ohradí **alebo sa označí výstražnými značkami so zákazom vstupu do ohrozeného priestoru;**
 - spúšťanie dreva do ohrozeného priestoru: článok 4.1 prílohy č. 3 vyhlášky č. 46/2010 Z. z. okrem iného ustanovuje, že pri spúšťaní dreva do ohrozeného priestoru sa tento priestor **označuje výstražnými značkami** umiestnenými na viditeľných miestach;
 - trasa lanového dopravného zariadenia v miestach križovania lesných ciest a turistických chodníkov: článok 5.4 prílohy č. 3 vyhlášky č. 46/2010 Z. z. ustanovuje, že takáto trasa sa **viditeľne označí výstražnými značkami.**

Čl. XII

Aplikácia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z v oblasti verejného zdravotníctva

1. Úrad verejného zdravotníctva SR (ďalej aj ako „ÚVZ SR“) odborne a metodicky riadi, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva uskutočňovaný regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva (ďalej aj ako „RÚVZ“) v SR. Podrobnejšie kompetencie a pôsobnosť úradu na úseku ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia ustanovuje § 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. Úrad verejného zdravotníctva SR v súlade s § 5 ods. 4 písm. g) plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva podľa § 11 a úlohy pri ohrození verejného zdravia podľa § 48 ods. 3, podľa ktorého ÚVZ SR a regionálny úrad verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia zabezpečuje informovanosť obyvateľstva v oblasti ochrany verejného zdravia.

3. ÚVZ SR identifikoval vo svojej pôsobnosti nasledovné oblasti, v ktorých sú subjekty povinné zverejňovať informácie, nápisy a oznamy týkajúce ochrany života, zdravia a bezpečnosti aj v jazyku národnostnej menšiny: **ochrana zdravia pred žiarením, preventívne pracovné lekárstvo, krízové riadenie, hygiena životného prostredia, podpora zdravia, epidemiológia, hygiena výživy a bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov.** Konkrétne znenia informácií, nápisov a oznamov v rámci jednotlivých oblastí sú uvedené v prílohe tohto usmernenia.

4. ÚVZ SR identifikoval ako relevantné nasledovné ustanovenia európskeho a vnútroštátneho práva:

- Podľa článku 10 „Informácie pre verejnosť“ Nariadenia ES č. 178/2002 ak sú primerané dôvody k podozreniu, že potraviny alebo krmivá môžu predstavovať riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat, potom, v závislosti od charakteru, závažnosti a rozsahu tohto rizika, **štátne orgány prijímú vhodné opatrenia na informovanie širokej verejnosti o charaktere rizika**

pre zdravie, pričom určia v čo najúplnejšom rozsahu riziko, ktoré môžu predstavovať potraviny alebo krmivá, typ potravín alebo typ krmív a opatrenia, ktoré sa prijali alebo sa pripravujú na predchádzanie, zníženie alebo zamedzenie rizika.

- Podľa článku 19 ods. 1 Nariadenia ES č. 178/2002 je **prevádzkovateľ** potravinárskeho podniku zodpovedný za informovanie spotrebiteľa ak sa domnieva alebo má dôvod veriť, že potravina, ktorú doviezol, vyprodukoval, spracoval, ošetril, vyrobil alebo distribuoval nie je v súlade s požiadavkami na bezpečnosť potravín. Zároveň ak sa výrobok mohol dostať ku spotrebiteľovi, prevádzkovateľ **účinne a presne informuje spotrebiteľov** o dôvode na jeho stiahnutie a ak to bude nevyhnutné, stiahne od spotrebiteľov výrobky, ktoré im už boli dodané, ak iné opatrenia nepostačujú na dosiahnutie vysokej úrovne ochrany zdravia.

- V súlade so zákonom č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o ochrane nefajčiarov“) v zariadeniach uvedených v § 7 tohto zákona sú fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zariadenia, v ktorých je zakázané fajčenie povinné **upozorniť verejnosť na zákaz fajčenia bezpečnostným a zdravotným označením²¹, ktoré musí byť umiestnené na viditeľnom mieste**. Zároveň podľa § 8 ods. 4 hore uvedeného zákona musí byť v týchto priestoroch na **viditeľnom mieste umiestnený oznam s informáciou**, kde a na ktorých kontrolných orgánoch, ktoré sú podľa § 9 povinné vykonávať kontrolu dodržiavania tohto zákona, je možné podať oznámenie o porušovaní tohto zákona.²²

5. V oblasti kozmetických výrobkov v prípade výskytu nebezpečných kozmetických výrobkov informujú zodpovedné osoby a distribútori o ich výskyte a prijatých opatreniach pre spotrebiteľov aj v jazyku menšiny.

6. ÚVZ SR a RÚVZ zodpovedajú za zverejnenie niektorých oznámení o opatreniach pri ohrozeniach verejného zdravia podľa § 48 ods. 4 a 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Čl. XIII

Aplikácia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. v oblasti poskytovania lekárenskej starostlivosti

1. Štátny ústav pre kontrolu liečiv je orgánom štátnej správy na úseku humánnej farmácie a drogových prekurzorov, ktorý koná v súlade so zákonom č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach, o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. Štátny ústav pre kontrolu liečiv vydal a na svojom webovom sídle zverejnil Informáciu pre držiteľov povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti v súvislosti s aplikáciou § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. Informácia je určená pre verejné lekárne a pobočky

²¹ Zákon v uvedenom ustanovení odkazuje na Prílohu č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci. Dostupné na <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/387/#prilohy>.

²² V súlade s § 9 ods. 1 uvedeného zákona kontrolu dodržiavania tohto zákona sú povinné vykonávať tieto kontrolné orgány:

- a) Slovenská obchodná inšpekcia,
- b) Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky,
- c) orgány štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva (ďalej len „orgány verejného zdravotníctva“),
- d) obec,
- e) prevádzkovatelia železničnej, autobusovej a ostatnej pravidelnej osobnej dopravy,
- f) Policajný zbor.

verejných lekární a spresňuje, ktoré nápisy a oznamy majú byť uvedené v jazyku národnostnej menšiny najmä tieto slová, slovné spojenia a informácie:²³

- a) údaj o držiteľovi povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti, konkrétne „IČO“, „Zapísaný/á v OR OS“, „oddiel:.....vložka číslo.....“;
- b) slovné spojenie „Vedúci/a verejnej lekárne alebo pobočky verejnej lekárne, Zodpovedný/á farmaceut/ka“;
- c) „Lekáreň“, „Adresa“;
- d) informácia o prevádzkovom čase a o najbližšej verejnej lekární alebo pobočke verejnej lekárne zabezpečujúcej lekárenskú pohotovostnú službu;
- e) ak verejná lekáreň alebo pobočka verejnej lekárne vydáva aj veterinárne lieky, uvádza sa aj táto skutočnosť;
- f) informácia o začiatku a konci uzavretia prevádzkarne pri jej dočasnom uzavretí za predpokladu, že prevádzkarne je uzavretá dlhšie ako jeden deň;
- g) reklamačný poriadok;
- h) informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR, napr. oznam pre pacientov o nakladaní s nebezpečným odpadom.

Čl. XIV

Aplikácia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z v oblasti veterinárnej a potravinovej bezpečnosti

1. Štátna veterinárna a potravinová správa SR je orgánom štátnej správy v zmysle zákona NR SR č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a na úseku potravinového dozoru v zmysle zákona NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

2. Štátna veterinárna a potravinová správa neidentifikovala informácie, nápisy a oznamy, na ktoré by bolo možné aplikovať § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. V ad hoc prípadoch, keď je potrebné napr. označiť oblasť postihnutú nákazou a pod. sa používajú texty vytvorené osobitne pre určitú kategóriu nebezpečenstva. V prípade, ak bude nariadené použitie takéhoto textu v obciach podľa zákona č. 184/1999 Z. z., bude zabezpečené ich zverejnenie aj v jazyku národnostnej menšiny.

Čl. XV

Aplikácia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z v oblasti ochrany životného prostredia

1. Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej aj ako „SIŽP“) bola zriadená zákonom Slovenskej národnej rady č. 96/1990 Zb. o zriadení Slovenskej komisie pre životné prostredie a o zmenách v pôsobnosti ministerstiev SR v znení neskorších predpisov. Jej postavenie orgánu štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia upravuje zákon č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov²⁴.

2. Inšpekcia je odborný kontrolný orgán štátnej správy, ktorý:

²³ Dostupné na https://www.sukl.sk/hlavna-stranka/slovenska-verzia/inspekcia/lekarenstvo/informacia-pre-drzitelov-povolenia-na-poskytovanie-lekarenskej-starostlivosti-oznacenia-v-jazyku-narodnostnych-mensin?page_id=5236.

²⁴ § 9 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- a) vykonáva štátny dozor vo veciach starostlivosti o životné prostredie v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi;
- b) ukladá pokuty a nápravné opatrenia vo veciach starostlivosti o životné prostredie a vykonáva ďalšiu činnosť vo veciach starostlivosti o životné prostredie v rozsahu osobitných predpisov;
- c) vykonáva miestnu štátnu správu na úseku integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia podľa osobitného predpisu.

3. V súvislosti s aplikáciou § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. SIŽP identifikovala okruh informácií, oznamov a nápisov v pôsobnosti jednotlivých útvarov, ktoré musia byť zverejnené aj v jazyku národnostnej menšiny nasledovne:

A. Oblasť odpadového hospodárstva

- podľa § 6 ods. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch (ďalej aj ako „vyhláška č. 371/2015 Z. z.“), zariadenia na nakladanie s odpadmi **sa musia označiť informačnou tabuľou viditeľnou z verejného priestranstva**, ktorá obsahuje: **názov zariadenia, obchodné meno a sídlo alebo miesto podnikania prevádzkovateľa zariadenia, prevádzkový čas zariadenia, zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá, názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia; ak ide o malé kompostárne (v zmysle § 11 ods. 4 malá kompostáreň je zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zo zelene, ktorého ročná kapacita neprevyšuje 100 ton), uvedie sa registračné číslo, meno a priezvisko osoby zodpovednej za prevádzku zariadenia a jej telefónne číslo;**
- podľa § 6 ods. 2 predmetnej vyhlášky označenie zariadenia, v ktorom sa vykonáva zber odpadov alebo výkup odpadov okrem údajov ustanovených v odseku 1, obsahuje aj **názov činnosti**, ktorá sa v ňom vykonáva;
- podľa § 6 ods. 3 predmetnej vyhlášky nebezpečné odpady, ako aj sklad, v ktorom sa skladujú alebo zhromažďujú nebezpečné odpady, **sa musia označiť identifikačným listom nebezpečného odpadu**, ktorého vzor je ustanovený v prílohe č. 7²⁵;
- podľa § 6 ods. 4 predmetnej vyhlášky odsek 1 sa vzťahuje aj na povrchové zariadenia, ktoré sú určené a vybavené na dočasné uskladnenie odpadovej ortuti a na hlboko položené podzemné masívy tvrdých hornín s rovnakou úrovňou bezpečnosti a uzavretia ako sú sol'né bane, sol'né bane na to prispôsobené a povrchové zariadenia, ktoré sú určené a vybavené na trvalé uskladnenie odpadovej ortuti;
- podľa § 6 ods. 5 predmetnej vyhlášky odsek 1 sa vzťahuje aj na prekládkovú stanicu komunálneho odpadu;
- podľa § 6 ods. 6 predmetnej vyhlášky odsek 1 okrem písmena c) sa vzťahuje aj na skladovanie výkopovej zeminy.

B. Oblasť ochrany ovzdušia

- v súlade s § 7 ods. 9 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 195/2016, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia prevádzkujúcich zariadenia používané na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu a spôsob a požiadavky na zisťovanie a preukazovanie údajov o ich dodržaní je uvedená požiadavka na informovanie spotrebiteľov kupujúcich motorové palivá na čerpacích staniaciach. Konkrétne je vo vyhláške uvedené **„Ak je na čerpacej stanici nainštalovaný systém II. stupňa**

²⁵ Príloha č. 7 je dostupná na https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/prilohy/SK/ZZ/2015/371/20190101_4532809-2.pdf.

rekuperácie benzínových pár prevádzkovateľ čerpacej stanice umiestni na výdajnom stojane alebo v jeho blízkosti oznámenie, ktoré informuje spotrebiteľov o tejto skutočnosti.“

C. Oblasť integrovaného povolovania a kontroly (IPK)

- útvar integrovaného povolovania a kontroly v predmetnom smere kontroluje len informačné tabule, ktoré musia byť viditeľné z verejného priestranstva. Prevádzky IPK nie sú verejným priestranstvom a teda nemožno na ne aplikovať § 4 ods. 6 zákona 184/1999 Z. z.;

- v súlade s § 43 i/3b zákon 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) stavenisko **musí byť označené ako stavenisko s uvedením potrebných údajov o stavbe a účastníkoch výstavby**²⁶.

D. Oblasť ochrany prírody a krajiny

- v ustanoveniach zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa nenachádzajú ustanovenia, ktoré by sa týkali informácií, nápisov a oznamov týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR v zmysle ustanovenia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z.;

- v zmysle druhej vety § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. vo veci nápisov a oznamov určených na informovanie verejnosti, ktoré sa môžu uvádzať v jazyku menšiny, takéto sú obsiahnuté v týchto ustanoveniach zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny:

- podľa § 13 ods. 3 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny zákaz na vjazd alebo státie motorového vozidla sa nevzťahuje na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli a na úradnej tabuli dotknutej obce;
- podľa § 52 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny chránené územia (§ 17 ods. 1 písm. a) až g)), ich zóny (§ 30 ods. 1) a chránené stromy (§ 49), ako aj ich ochranné pásma sa označujú tabuľami so štátnym znakom SR a s nápisom Prírodné pamiatky podľa § 24 sa označujú, len ak boli vyhlásené za národné prírodné pamiatky alebo ak ide o významné alebo ohrozené jaskyne, alebo prírodné vodopády;
- podľa § 4 ods. 2 a 3 zákona CITES²⁷ je podnikateľ, ktorý predáva exempláre (živočíchov, rastliny) spadajúce pod ochranu CITES, povinný zverejniť na vhodnom a trvale viditeľnom mieste prevádzkarne:
 - podmienky na chov a pestovanie ním predávaných živých exemplárov druhov spadajúcich pod ochranu CITES;
 - informácie o povinnostiach vyplývajúcich zo zákona CITES pre kupujúceho, ktoré sa vzťahujú na držbu kupovaného exemplára.

E. Oblasť ochrany vôd

- v ustanoveniach zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov sa nenachádzajú ustanovenia, ktoré by sa týkali informácií, nápisov a oznamov týkajúce sa ohrozenia

²⁶ Stavebný zákon ani vyhláška potrebné údaje bližšie nešpecifikujú.

²⁷ Zákon č. 310/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR v zmysle ustanovenia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z.

F. Oblasť biologickej bezpečnosti

- pre útvár inšpekcie biologickej bezpečnosti nevyplývajú žiadne povinnosti v súvislosti s aplikáciou § 4 ods. 6 zákona č. 184/199 Z. z.

Čl. XVI

Aplikácia § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. v oblasti ochrany spotrebiteľa

1. Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) je orgánom štátnej kontroly vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa s celoslovenskou pôsobnosťou. Pri plnení tejto úlohy SOI vykonáva kontrolu predaja výrobkov a poskytovania služieb spotrebiteľom, štátny dozor a kontrolu nad podnikaním v energetike podľa osobitných predpisov a dohl'ad nad trhom podľa osobitného predpisu. Právnym predpisom, stanovujúcim kompetencie SOI je zákon č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

2. SOI poskytuje odbornú a metodickú pomoc okresným úradom, obciam, združeniam spotrebiteľov a iným právnickým osobám založeným na ochranu spotrebiteľa. SOI tiež vykonáva poradenstvo pre spotrebiteľov; spolupracuje s orgánmi štátnej a verejnej správy, spotrebiteľskými združeniami a dozornými orgánmi iných členských štátov EÚ.

3. SOI ďalej **informuje o nebezpečnosti ohrozenia života, zdravia a majetku spotrebiteľov alebo životného prostredia predajom nebezpečných výrobkov.**

4. SOI na svojom webovom sídle 26. októbra 2018 zverejnila *Informáciu pre podnikateľské subjekty – označenia v jazyku národnostných menšín*, ktorá upozorňuje podnikateľské subjekty na povinnosť, ustanovenú v § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z.²⁸

5. V súlade s Memorandom o spolupráci medzi splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny a Slovenskou obchodnou inšpekciou (ďalej len „memorandum“), strany memoranda aktívne spolupracujú pri dohl'ade nad dodržiavaním ustanovení zákona č. 184/1999 Z. z. v obciach v zmysle nariadenia vlády SR č. 534/2011 Z. z. v oblasti ochrany spotrebiteľa a dozore a kontrole nad podnikaním v energetike. Strany memoranda si navzájom poskytujú aktuálne informácie o zisteniach vyplývajúcich z vykonaného monitoringu dodržiavania povinností predávajúcich a poskytovateľov služieb, ako aj o podnetoch, ktoré sa týkajú porušovania § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. SOI pri podozrení z porušenia povinností vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z. z. vykonáva monitoring, zameraný na potvrdenie alebo vyvrátenie takýchto podozrení u subjektov, spadajúcich do jej dozornej pôsobnosti pričom monitoring sa vykonávať v rámci bežnej kontrolnej činnosti SOI.²⁹

6. V súlade s memorandom sú predmetom monitoringu SOI nasledujúce právne predpisy:

²⁸ Dostupné na <https://www.soi.sk/sk/informacie-pre-verejnost/informacia-pre-podnikatelske-subjekty-oznacenia-v-jazyku-narodnostnych-mensin.soi?ind> .

²⁹ Znenie celého Memoranda o spolupráci medzi SOI a splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny je dostupné na https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/data/files/7573_memorandum-o-spolupraci-medzi-svsnm-a-soi-ui.pdf .

- zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“);
- zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane nefajčiarov“).

7. Z analýzy oboch zákonov vyplýva, že obsahujú povinnosti vo vzťahu k zverejňovaniu informácií, ktoré je podľa zákona č. 184/1999 Z. z. nevyhnutné poskytnúť spotrebiteľovi – príslušníkovi národnostnej menšiny okrem kodifikovanej podoby štátneho jazyka aj v jazyku národnostnej menšiny. Tieto informácie je možné rozdeliť nasledovne:

A. Informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia a bezpečnosti:

- **informácia o nebezpečnom výrobku**, ktorý si u podnikateľa mohol spotrebiteľ zakúpiť vrátane informácie o tom, že spotrebiteľ má právo vrátiť výrobok, ktorý je nebezpečný, výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi alebo dodávateľovi a o povinnosti týchto subjektov vrátiť spotrebiteľovi do troch pracovných dní od prevzatia výrobku kúpnu cenu výrobku a to aj vtedy, ak spotrebiteľ nemá doklad o kúpe výrobku (zákon o ochrane spotrebiteľa);
- **oznam pre verejnosť o zákaze predaja tabakových výrobkov a výrobkov**, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov (zákon o ochrane nefajčiarov);
- **upozornenie pre verejnosť na zákaz fajčenia bezpečnostným a zdravotným označením, umiestneným na viditeľnom mieste** (zákon o ochrane nefajčiarov);
- **oznam s informáciou**, kde a na ktorých kontrolných orgánoch, je možné podať oznámenie o porušovaní zákona o ochrane nefajčiarov (zákon o ochrane nefajčiarov).
- **zákaz kusového predaja cigariet** (zákon o ochrane nefajčiarov).

B. Informácie týkajúce sa ohrozenia majetku:

- **obchodné meno a sídlo predávajúceho alebo miesto podnikania fyzickej osoby** (zákon o ochrane spotrebiteľa);
- slovné spojenie „**osoba zodpovedná za činnosť prevádzkarne**“ (zákon o ochrane spotrebiteľa);
- **prevádzková doba** určená pre spotrebiteľa (zákon o ochrane spotrebiteľa);
- pri dočasnom uzavretí prevádzkarne za predpokladu, že prevádzkareň je uzavretá dlhšie ako jeden deň **začiatok a koniec uzavretia prevádzkarne** (zákon o ochrane spotrebiteľa);
- **pri zrušení prevádzkarne oznam o tom, kto a kde je povinný vyrovnáť záväzky voči spotrebiteľom, najmä kde môže spotrebiteľ uplatniť svoju reklamáciu, a o dátume zrušenia prevádzkarne** (zákon o ochrane spotrebiteľa);
- **reklamačný poriadok** (zákon o ochrane spotrebiteľa);
- **upozornenie na prerušenie pracovnej doby** (zákon o ochrane spotrebiteľa).

Čl. XVII

Aplikačná prax používania jazykov národnostných menšín v oblasti ochrany bezpečnosti osobných údajov

1. V súlade s ods. 1 čl. VI tohto usmernenia a na základe skúseností pri riešení podnetov občanov, ktoré v uplynulom období riešil ÚSVNM v spolupráci s ÚV SR prevažujú podnety týkajúce sa označovania elektroenergetických zariadení, únikových východov, uzáverov plynu, požiarnych evakuačných plánov, hasiacich prístrojov a zákazu fajčenia v prevádzkach poskytujúcich rôzne druhy služieb, ako sú napríklad predajne, poštové pobočky a podobne.

Povinnosti v tejto oblasti v kompetencii vybraných orgánov štátnej správy sú zhrnuté v predchádzajúcich častiach tejto príručky.

2. Špecifický problém sa ukázal v súvislosti s označovaním monitorovania priestorov kamerovým systémom. Na základe konzultácií s Úradom na ochranu osobných údajov SR ÚSVNM má za to, že uvedené označenia spadajú do kategórie informácií, ktoré **musia** byť uvedené aj v jazyku národnostnej menšiny, a to vzhľadom na skutočnosť, že ide o informáciu týkajúcu sa **ohrozenia bezpečnosti osobných údajov**.

3. Vychádzajúc zo znenia zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (GDPR) oznamy, ktoré sa týkajú **monitorovania priestorov kamerovým bezpečnostným systémom**, a ktoré sú umiestnené vo verejných priestoroch, **musia** byť uvedené aj v jazyku národnostnej menšiny vzhľadom na to, že daná informácia sa týka **ohrozenia bezpečnosti osobných údajov** dotknutej osoby. Konkrétne § 19 uvedeného zákona v odsekoch 1. a 2. ustanovuje povinnosti prevádzkovateľov voči dotknutej osobe, od ktorej sa získavajú osobné údaje, ako aj to, aké informácie musí prevádzkovateľ dotknutej osobe pri ich získavaní poskytnúť. Taktiež podľa osobitnej časti dôvodovej správy k zákonu, konkrétne v § 19 ods. 1. a 2. „*v prípade získavania osobných údajov od dotknutej osoby je potrebné, aby tieto informácie o zamýšľanej spracovateľskej operácii boli dotknutej osobe poskytnuté najneskôr pri získavaní jej osobných údajov, respektíve v dostatočnom časovom predstihu, jasne a zrozumiteľne a takým spôsobom, aby sa s týmito informáciami mohla skutočne oboznámiť a porozumela im.*“ Z toho vyplýva, že informácie súvisiace s monitorovaním priestoru kamerovým systémom majú byť v obciach podľa nariadenia vlády č. 221/1999 Z. z. uvedené aj v jazyku národnostnej menšiny.

Čl. XVIII

Aplikačná prax používania jazykov národnostných menšín v oblasti textov doplnkových štítkov k bezpečnostným značkám a značkami na ochranu zdravia

1. V súvislosti s textami doplnkových štítkov k bezpečnostným značkám a značkami na ochranu zdravia má ÚSVNM za to, že v danej oblasti môže byť za metodickú pomôcku pre aplikáciu § 4 ods. 6 zákona č. 1984/1999 Z. z. považovaná STN 01 8012-2 o bezpečnostných farbách a značkách, ktorá vo svojej 2. časti definuje bezpečnostné značky a značky na ochranu zdravia. Predmetná norma bola zrušená v roku 2012, avšak vzhľadom na to, že nebola nahradená inou normou, ktorá by obsahovala vzory bezpečnostných zákazových, výstražných, príkazových, záchranných a požiarnych značiek a v prílohe A odporúčané texty ich doplnkových štítkov, zostáva jediným dokumentom tohto typu v tejto oblasti³⁰.

Čl. XIV

Nápisy a oznamy určené na informovanie verejnosti v jazyku národnostnej menšiny

1. V súlade s **druhou vetou § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z.** sa všetky nápisy a oznamy určené na informovanie verejnosti, najmä v predajniach, na športoviskách, v reštauračných zariadeniach, na uliciach, pri cestách a nad nimi, na letiskách, autobusových staniciach a železničných staniciach, **môžu** uvádzať aj v jazyku národnostnej menšiny. Na uvedené

³⁰ Maďarská, rómska a rusínska jazyková mutácia prílohy A STN 01 8012-2 o bezpečnostných farbách a značkách s odporúčanými textami doplnkových štítkov je dostupná na <https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/informacie-tykajuce-sa-ohrozenia-zivota-zdravia-bezpecnosti-alebo-majetku-obcanov/>.

ustanovenie tohto zákona sa nevzťahuje obmedzená územná pôsobnosť na obce, ktoré sa nachádzajú v nariadení vlády č. 221/1999 Z. z. Na uvedené nápisy a oznamy sa vzťahuje § 8 ods. 6 zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku SR v znení neskorších predpisov³¹ (ďalej len „zákon o štátnom jazyku“). Rovnako taktiež platí, že veľkosť, farba a typ písma nápisov a oznamov určených na informovanie verejnosti v jazyku národnostnej menšiny nie je zvlášť právnymi predpismi upravená. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia v nápisoch a oznamoch určených na informovanie verejnosti v jazyku národnostnej menšiny a v štátnom jazyku v obciach, kde sa v úradnom styku používa jazyk tejto národnostnej menšiny podľa zákona č. 184/1999 Z. z. a v reklame sa poradie textov neurčuje. Z uvedeného vyplýva, že v obciach, ktoré sa nachádzajú v nariadení vlády č. 221/1999 Z. z., môže byť text v jazyku národnostnej menšiny uvedený na prvom mieste.

2. Podľa § 8 ods. 7 zákona o štátnom jazyku povinnosť stanovená v odseku 6 tohto paragrafu sa nevzťahuje na obchodné meno, ochrannú známku, názov inštitúcie zapísaný alebo zaradený do registrov alebo zoznamov podľa zákonov platných v SR alebo v inom členskom štáte Európskej únie alebo v zmluvnom štáte Dohody o Európskom hospodárskom priestore. Povinnosť sa nevzťahuje tiež na použitie mena a priezviska, ktoré sú súčasťou nápisu, reklamy a oznamu určeného na informovanie verejnosti, a na niektoré zaužívané výrazy v cudzom jazyku, ktoré sa zvyčajne používajú spolu s obchodnou značkou v texte reklám, sú známe najširšej verejnosti a sú súčasťou reklamy.

³¹ Dostupný na <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/270/20160701> .

Príloha k čl. XII ods. 3 Usmernenia k aplikácii § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. v oblasti verejného zdravotníctva

1. Znenia informácií, nápisov a oznamov, ktoré sa týkajú ochrany života, zdravia a bezpečnosti v oblastiach **ochrany zdravia pred žiarením, preventívneho pracovného lekárstva, krízového riadenia, hygieny životného prostredia, podpory zdravia a epidemiológie** vo vecnej pôsobnosti Úradu verejného zdravotníctva SR:

Ochrana zdravia pred žiarením

Sledované pásmo
Ochranné pásmo
Kontrolované pásmo
Pásmo s obmedzeným prístupom
Signalizácia ionizujúce žiarenie!
Vstupné kabínky
Vstup zakázaný nepovolaných osobám
Radiačné nebezpečenstvo !
Výstražné tabule radiačnej kontroly
Pozor! (zdroje ionizujúceho žiarenia)
Pracovisko so zvýšeným radiačným rizikom!
Vstup povolený len so súhlasom oddelenia radiačnej kontroly!
Priestor so zvýšeným radiačným rizikom!
NEVSTUPOVAŤ!

Preventívne pracovné lekárstvo

Nepovolaným osobám vstup zakázaný
Kontrolované pásmo

Krízové riadenie

Nepovolaným vstup zakázaný
Úniková cesta
Východ
Zhromažďovacie miesto
Nebezpečenstvo výbuchu
Nebezpečenstvo požiaru

Hlásič požiaru
Objekt chránený kamerovým systémom
Všeobecné ohrozenie
Ohrozenie vodou
Koniec ohrozenia
Únikový východ
Biologické nebezpečenstvo
Nebezpečenstvo úrazu
Ohlasovňa požiaru

Hygiena životného prostredia

Zákaz alebo obmedzenie používania pitnej vody
Zákaz kúpania vo vode
Zákaz hromadného podujatia
Zákaz činnosti alebo prevádzky
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok
Asanačné pásmo

Podpora zdravia

Zákaz fajčenia

Epidemiológia

Vyvarujte sa rizika ochorenia z kliešťov (príroda)
Pozor – výskyt kliešťov (príroda)
Zákaz návštev na oddeleniach z dôvodu chrípkových ochorení (nemocnice)
Mydlo na dezinfekciu rúk (dávkovače na verejných miestach)

2. Znenia informácií, nápisov a oznamov, ktoré sa týkajú ochrany života, zdravia a bezpečnosti v oblastiach hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov vo vecnej pôsobnosti Úradu verejného zdravotníctva SR:

- v zariadeniach spoločného stravovania sa v jedálnom lístku zariadenia verejného stravovania, ktoré ponúka pokrmy z tepelne nespracovaného mäsa a vajec **uvedie informácia** pre spotrebiteľa o zdravotných rizikách spojených s konzumovaním tepelne

nespracovaného mäsa a vajec slovami: **Neodporúča sa, aby tepelne nespracované mäso a vajcia konzumovali deti, tehotné ženy, dojčiace ženy a osoby s oslabenou imunitou**³²;

- označovanie potravín nebalených v potravinárskych podnikoch, okrem iného aj v zariadeniach spoločného stravovania napr. formou jedálnych lístkov, vývesiek a katalógov je prevádzkovateľ potravinárskeho podniku ako ten, kto vyrába potraviny, manipuluje s nimi alebo ich umiestňuje na trh³³, povinný označiť v kodifikovanej podobe štátneho jazyka údajmi podľa osobitného predpisu. Svojím charakterom sú tieto informácie určené pre spotrebiteľa a viaceré majú súvis so zdravím verejnosti ako napr. **označenie alergénov, dátumu spotreby, odporúčanej dávky, upozornenia, pre koho nie je potravinu určená, informácie o skladovaní, informácie o správnom použití, atď.**;

- podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 o prídavných látkach sú povinné subjekty **povinné uviesť** v označení potravinách, ktoré obsahujú jedno alebo viaceré z týchto potravinárskych farbív: pomarančovo žltá (E 110), chinolínová žltá (E 104), azorubín (E 122), Allura červená (E 129), Tartrazin (E 102), Košenilová červená (E 124) (napr. označenie zmrzlín): **Môže mať nepriaznivé účinky na činnosť a pozornosť detí.**

PhDr. László Bukovszky
splnomocnenec vlády Slovenskej republiky
pre národnostné menšiny

³² Podľa § 9 ods. 6 s ods. 8 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v platnom znení.

³³ Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení.